

ОСОБЛИВОСТІ КРЕДИТУВАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

*Ю. С. Сизоненко здобувач вищої освіти групи Ф 3/1
Обліково-фінансового факультету, МНАУ*

***Анотація:** кредитування малого бізнесу в Україні набуває популярності з прийняттям нової програми уряду «Доступні кредити 5-7-9%». Варто відмітити, що для цієї програми були обрані пріоритетні напрями діяльності економіки. З'ясовано, що ринок банківського кредитування малого бізнесу активно розвивається разом зі зростанням кількості малих підприємств.*

***Ключові слова:** кредитування, кредит, малий бізнес, нова програма уряду.*

У сучасному суспільстві термін «кредит» є розповсюдженим. На сьогодні, дуже мало людей, у яких немає боргів. Цьому сприяє велика і розгалужена мережа різних фінансових установ та ломбардів, «легка і покрокова» доступність кредитів.

Великий асортимент банківських послуг з року в рік розширюється і пропонує найбільш привабливі варіанти для споживача. Проводяться акції та

розігруються призи з метою залучення клієнтів. Будь-яка людина, незалежно від того офіційно вона працює чи ні може знайти варіант кредиту, який їй підходить. Людині, яка офіційно працевлаштована, простіше оформити кредит і вибрати більш вигідний варіант. Відсутність роботи не є перешкодою для отримання кредиту. Для цього існують різні види експрес кредитів [1].

Деякі банківські установи з метою залучення позичальників висилають кредитні карти поштою. В цьому випадку не потрібно навіть ходити в банк, достатньо активувати карту в банкоматі.

Отже, тема кредитування в житті сучасної людини є актуальною не тільки на сьогодні, але і буде популярною і в майбутньому.

Власного капіталу у людини, яка має намір відкрити свій бізнес, як правило, мало, а банківські кредити відлякують розміром відсотків і завищеними вимогами по заставі. Все це призводить до низької ефективності розвитку малого бізнесу. Проте, варто відмітити нову програму уряду «Доступні кредити 5-7-9%», яка на початку 2020 р. за ініціативи Президента України та Кабміну була розпочата. Вона покликана підтримати мікро- і малий бізнес країни. На даний момент це найнижча процентна ставка по кредиту, на яку можуть розраховувати українські підприємці. Але до участі в держпрограмі можуть бути допущені суб'єкти господарювання, які відповідають зазначеним в програмі вимогам [2].

Ця програма відрізняється від того, до чого звикли українські підприємці. Варто відмітити, що кредити видають безпосередньо банки-партнери програми. Відповідно, коли ви звертаєтеся в банківську установу, то працюєте тільки з ним. Він розглядає вашу заявку, надає вам кредит під 5, 7 або 9 відсотків, з банком у вас договір, і йому ви повертаєте гроші. Різницю за відсотками держава перераховує безпосередньо в банк. Тобто єдина роль держави – зробити так, щоб вартість вашого кредиту становила 5, 7 або 9 відсотків в залежності від того, наскільки ви підпадаєте під умови [2].

З'ясовано, що для цієї програми були обрані пріоритетні напрями діяльності. Тобто, якщо ваш вид діяльності – обмін валют або здача нерухомості в оренду, то вам відмовлять, адже на ці види діяльності відповідно до закону «Про державну підтримку» не може бути спрямована державна допомога [2].

Варто зауважити, що програма не передбачає кредитування складних проєктів., кредит спрямовується виключно на придбання або модернізацію основних засобів.

На основі проведених досліджень, з'ясовано, що з моменту старту програми «Доступні кредити 5-7-9%» (з 01 лютого по 05 жовтня 2020 р.) уповноважені банки видали 4127 кредитів на загальну суму 9,883 млрд грн (\$ 349 млн). З них – 7,760 млрд грн (\$ 274 млн) були видані в якості рефінансування попередньо отриманих позик, 1,608 млрд грн (\$ 56,8 млн) підприємці отримали на капітальні інвестиції й 515 млн грн (\$ 18,2 млн) – на поповнення оборотних коштів [3].

З 28.09.2020 р. по 05.10.2020 р. уповноважені банки видали 322 кредити на загальну суму в 820 млн грн (\$ 29 млн). 72% (592 млн грн (\$ 21 млн) від загальної суми укладених угод, складають угоди з рефінансування попередньо виданих кредитів й 15% (120 млн грн (\$ 4,2 млн)) – це видані уповноваженими банками інвестиційні кредити. Щодо кредитів на поповнення оборотних коштів, то вони становлять 13% (108 млн грн (\$ 3,8 млн)) [3].

Позитивним аспектом є те, що ринок банківського кредитування малого бізнесу активно розвивається разом зі зростанням кількості малих підприємств. На думку експертів, банківським установам не завжди вигідно працювати з малим бізнесом: існуючі процедури інколи не дозволяють оперативно і з мінімальними витратами проводити велику кількість дрібних угод і забезпечувати прийнятну якість кредитного портфеля.

Отже, популярність послуг кредитування малого бізнесу зростає, але варто зазначити, що цей ринок перебуває ще на стадії розвитку. Поступово,

хоча не настільки стрімко, як хотілося б, змінюється менталітет людей, вони починають розглядати кредитування як інструмент розвитку свого бізнесу, перестають брати в борг гроші у родичів і знайомих, а звертаються за ресурсами в банк, де крім безпосереднього отримання кредиту заробляють собі позитивну кредитну історію.

Література

1. Демчук Н. І., Довгаль О.В., Владика Ю.П. Банківські операції : навч. посіб. Дніпро : Пороги, 2017. 461 с.
2. Доступні кредити 5-7-9%. URL : <https://5-7-9.gov.ua/> (дата останнього звернення 05.10.2020).
3. Міністерство фінансів України: офіційний сайт. URL : <https://mof.gov.ua/uk> (дата останнього звернення 05.10.2020).

***Abstract:** Lending to small businesses in Ukraine is gaining popularity with the adoption of a new government program "Affordable loans 5-7-9%." It should be noted that for this program the priority directions of activity of economy were chosen. It was found that the market of bank lending to small businesses is actively developing along with the growing number of small businesses.*

***Key words:** crediting, credit, small business, new government program.*

*Науковий керівник – Лункіна Т.І.,
д-р екон. наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та
страхування
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв*